

БАСЕЛ: България изостава с просюмърите и рискува да изпусне дейта центровете

Държавата да реши 3 проблема, за да стимулира инвестиции

Просюмърите – домакинствата и бизнесите, които едновременно произвеждат и консумират енергия – са критично изостанали в България и трябва да станат приоритет. Това заяви д-р инж. Димитър Белелиев, председател на Българската асоциация на електротехниката и електрониката (БАСЕЛ), на енергийния форум Regional Energy Summit. Фокусът върху малките и средни ВЕИ проекти, а не върху гигантски централи, е правилният път напред за страната, допълни той.

Просюмърите са пропусната възможност за стабилна енергийна система. България е на едно от първите места в Европа по брой ВЕИ инсталации на глава от населението, но делът на просюмърите остава твърде нисък. Именно те биха осигурили устойчивост на енергийната система, тъй като разпределеното производство улеснява управлението на мрежата на микро ниво – каквато е идеята за *смайт грид*.

„Много по-лесно се управлява една система, когато разчиташ на просюмъри. *Смайт грид* всъщност не е нищо друго освен управление на нещата на микро ниво“, коментира Белелиев.

Въпреки добрата географска позиция и сравнително развитата мрежова инфраструктура, България все още не е готова да привлече мащабни чуждестранни инвестиции в дейта центрове. Белелиев очертава три задължителни условия:

- 1. Енергийна сигурност.** Фотоволтаиците и батериите не са достатъчни сами по себе си. Необходима е въртяща енергия – атомна централа, въглищна централа в резерв или газ – която да гарантира стабилност на системата.
- 2. Политическа сигурност и предвидимост.** Голям международен инвеститор трябва да знае ясно каква е геополитическата ориентация на България. Несигурността относно посоката – Западна Европа, САЩ или Русия – възпира сериозните капитали.
- 3. Военна сигурност.** За голям инвеститор регионалната стабилност е не по-малко важна от данъчния режим или мрежовата свързаност. Примерът с Дубай е красноречив: стотици милиарди в дейта центрове и недвижимост могат да загубят значителна стойност за минути при регионална нестабилност.

Независимо от предизвикателствата, България разполага с реален потенциал: добра локация, исторически изградена мрежова инфраструктура и градове с незаето промишлено наследство – като Видин например – с достъп до транспортна свързаност по въздух, вода и суша. Привличането на специалисти за дейта центровете дори в по-малки градове у нас е постижимо заради достойните възнаграждения в този сектор.

„Технологичните данни за развитие на бизнеса ги имаме. Трябва да засилим административните улеснения, за да може инвеститорът да дойде и да знае, че бизнесът му ще върви напред“, заключи Белелиев.

Д-р инж. Димитър Белелиев е основател на „АмонРа Енерджи“ и председател на съвета на директорите на Централна енергоремонтна база - най-голямото предприятие за поддръжка на енергогенериращи мощности на Балканите. Преди броени дни беше избран за втори мандат като председател БАСЕЛ. Той е и председател на Контролния съвет на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ). Има над 30 години опит като инвеститор в енергетиката и редица публикации на тема енергийна сигурност.